

Tomáš Vartecký

Na albu
nesmí být
ani vteřina
špatně

Tomáš Vartecký je jedním z našich nejznámějších kytaristů. Ale nejen to. Jeho muzikantská dráha se odvíjí po dvou zdánlivě nesouvisejících, pro někoho možná dokonce protichůdných liniích. Na jedné straně už léta vede tvrdou rockovou kapelu Kurtizány z 25. Avenue a průběžně spolupracuje s dalšími rockovými partami, v první řadě s bandem Wanastowi Vjegy. Na straně druhé skládá, textuje, nahrává a produkuje alba zpěvačky Anny K., jež je také jeho životní partnerkou, a mnohé z jeho písní v jejím podání se staly velkými popovými hity. Tyhle dva světy se ale Tomášovi daří dokonale propojovat a jedno se v jeho tvůrčím životě doplňuje s druhým.

TEXT: ONDŘEJ BEZR

Vybavíš si nějaký okamžik, ať už vizuální, nebo zvukový, kdy jsi zaznamenal existenci kytary?

To byli určitě Kiss. Třetí třída. A v pátý už jsem z nich měl úplnou horečku. Celý život nesnáším vstávání, ale tehdy jsem si o hodinu přivstal, abych si před odchodem do školy stačil poslechnout album Dynasty. U toho jsem si stavěl lego a říkal si – to je dobrý! No a jinak doma byla španělka, taková ta, co mají v domácnostech skoro všichni, měla dvě struny, byla opřená někde v rohu, zřejmě moje starší sestra měla nějaký záchvat a koupila si ji, ale brzo ji to přešlo, takže jsem na ty dvě struny začal zkoušet sám.

Rovnou Kissáky?

To ne, to jsem ještě nedokázal. Ale Traktor Visacího zámku, Smoke on the Water a tyhle podobný věci. Prostě to, co

se dalo na ty dvě struny, který jsem navíc neuměl pořádně naladit, zahrát. Ale zajímavý je, že jsem si u toho vždycky představoval, že mě někdo poslouchá. Rozumíš, hraješ na španělku se dvěma strunami a vidíš před sebou stadion! Takhle jsem to měl. Potom Beatles, no a najednou jsem začal chodit na učňák do Aera Vodochody, kde byla zkušebna, byly tam aparatury, bicí, všechno potřebný. Když padla otázka ve třídě, kdo umí na kytaru, drze jsem se přihlásil. A fakt jsme založili kapelu. Pak jsem prolítl zase do prváku, učňák se přestěhoval jinam – a tam byla zase zkušebna! A tehdy jsem si na tajno koupil svoji první elektrickou kytaru, byla to Jolana Alfa.

Takže kluci, se kterými jsi sdílel muziku, byli vlastně spolužáci.

Napřed ano, a pak nějak od těch šestnácti už i mimo učňák, právě přes

Nejdřív to byl takovej punk, potom věci à la Cure, to bylo ještě na škole, a po vojně přišla gotika. To jsem si ještě zjišťoval, jak se co dělá, tu a tam si i něco stahoval, ale jednoho dne jsem se definitivně rozhodl, že už nikdy nic po nikom hrát nebudu a budu se věnovat jenom tomu, jak hraju na kytaru já.

muziku. Kamarád Tomáš Bálek jednoho dne přivedl Vikinga, a to bylo, jako by přišel Bonham. Prostě na ty bubny uměl.

Jak tohle období skončilo?

Tím, že jsem šel na vojnu. A po ní to začalo doopravdy.

A už před vojnou jsi byl rozhodnutý, že se hudbě chceš věnovat naplno? Odráželo se to i v aktivním cvičení na kytaru?

Ne, ne, já jsem nikdy necvičil žádný stupnice. Hrál jsem si písničky. Když se mi nějaká líbila, chtěl jsem se ji naučit. Ale to bylo poměrně krátký období, protože docela brzo jsem si začal vymýšlet svoje vlastní. Nejdřív to byl takovej punk, potom věci à la Cure, to bylo ještě na škole, a po vojně přišla gotika. To jsem si ještě zjišťoval, jak se co dělá, tu a tam si i něco stahoval, ale jednoho dne jsem se definitivně rozhodl, že už nikdy nic po nikom hrát nebudu a budu se věnovat jenom tomu, jak hraju na kytaru já.

Měl jsi nějaký kytarový vzor?

Určitě Roberta Smithe z The Cure. A víš proč? Protože to bylo reálný. Kdybych měl za vzor Michala Pavlíčka, bylo by to pro mě naprosto mimo moje možnosti a asi bych se do toho nikdy nepustil – a to mě Straka v hrsti fakt naprosto fascinovala.

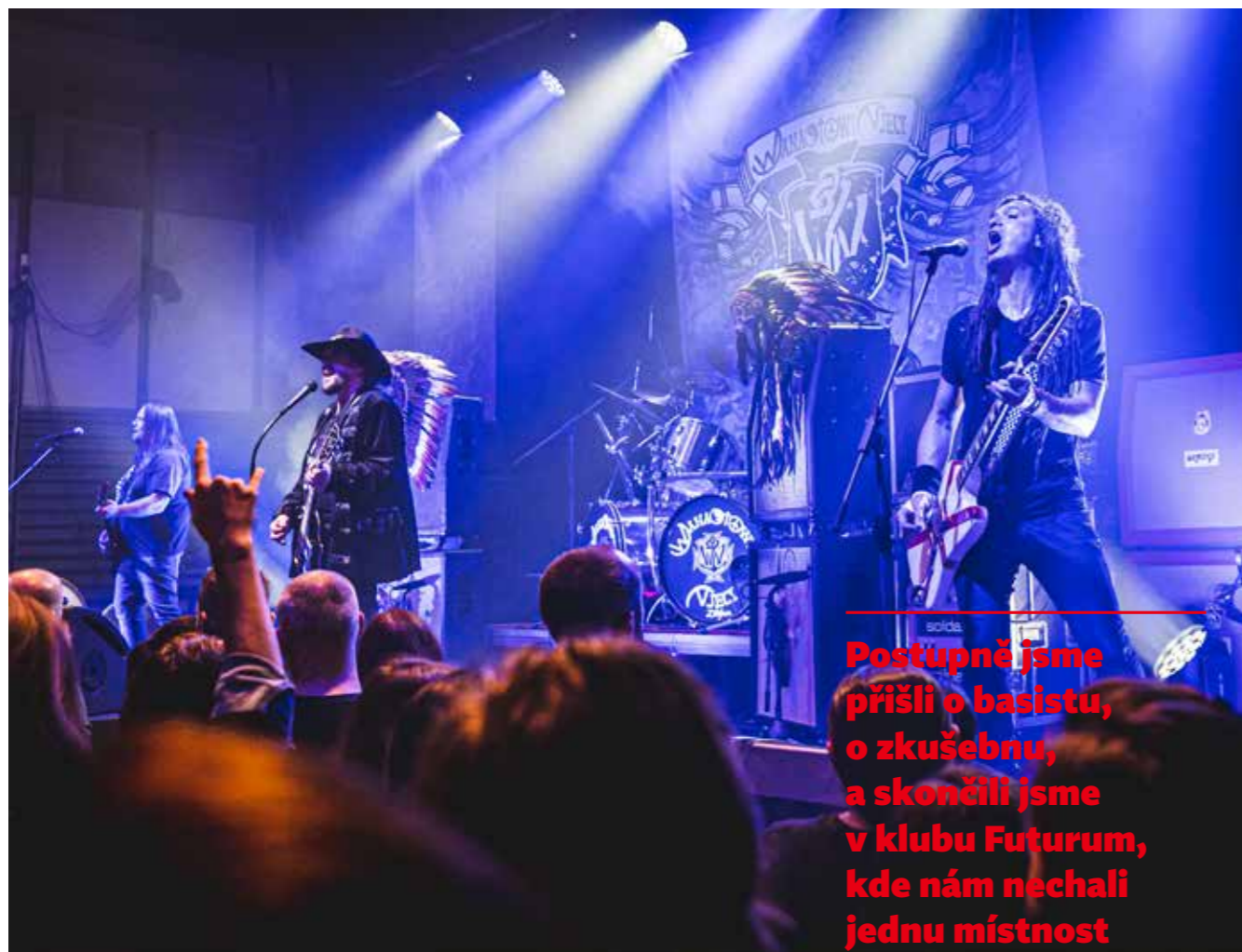

Foto: Jan Nožička

Postupně jsme přišli o basistu, o zkušebnu, a skončili jsme v klubu Futurum, kde nám nechali jednu místnost vzadu jako zázemí. A taky jsme mohli mít sekeru na baru.

Na vojně jsi nehrál?

No, tam sice taky byla zkušebna, a dokonce i kytara, ale ta nešla za živýho boha naladit. Měl jsem tam půjčenou španělku, ale na tu jsem si zahrál jen párkrát. Ani jsem na to neměl náladu, prostě jsem doufal, že budu co nejdřív z vojny pryč. Což se nakonec stalo. Potom následovaly roky 1990, 1991, 1992... A to jsem nedělal nic jiného, než že jsem se snažil nějakým způsobem sehnat peníze, ale hlavně jsem hrál a chodil po klubech.

Ale to už byly Kurtizány, ne?

Ano, vznikly, když jsem byl na vojně. Vlastně je dali dohromady kluci, se kterými jsem se znal ze strahovské Sedmičky,

kde figurovali v různých kapelách. Ovšem bylo domluveno, že až přijdu z vojny, tak se k nim přidám. Což se stalo.

Šílenství ve Futuru

Měl jsi v té době už nějakou zkušenost s koncertováním? Zatím jsme mluvili o zkušebnách, ale to je přece jen jiná disciplína.

Ano, už v létě 1989 se dalo leccos dělat, a na Sedmičce byly koncerty. Kluci měli razítko od SSM, že můžou pořádat koncerty kapel, které nemají přehrávky. A kromě toho se taky hodně dělaly parníky, předpokládám po vzoru Sex Pistols.

Takže jsem nějaké zkušenosti měl. A po revoluci, to se v Praze hrálo úplně všude. I na Hradě, pod Hradem, na Žofíně, kam tě dneska bez obleku snad ani nepustí... Tehdy tam byly punkové koncerty, Michael's Uncle, Wanastowky... Krásná doba. Moc rád na to vzpomínám.

Kurtizány z 25. Avenue začínaly jako gothic rocková kapela, ale pak najednou došlo k nějakému strašlivému zlomu – a začali jste hrát v podstatě hard core. Jak se to stalo?

Postupně jsme přišli o basistu, o zkušebnu, a skončili jsme v klubu Futurum, kde nám nechali jednu místnost vzadu jako zázemí. A taky jsme mohli mít sekeru na baru. Prostě na nás byli moc hodní. Jenže my jsme byli jenom tři, to se dělá gotika těžko. Kdybychom byli tři plus automatický bubeník, jsme jako Sisters of Mercy a je to pohoda, ale bicí, kytara a zpěv, to je problém. No, ale v Praze byla v té době taková diskotéka Ubiquity, není náhoda, že se tak jmenuje i naše první deska, a tam to fakt žilo. Byly tam párty, vozilo se tam LSD z Holandska a Belgie, a my jsme se jednou rozhodli, že si ten trip koupíme. A takhle to dopadlo: Po asi dvou dnech nepřetržitého šílenství ve Futuru, kdy jsme hráli jeden akord a vazby a zpěvák Simon řval a nožem rozbídal strop, chovali jsme se jako zvířata, a když tam někdo náhodou zabrousil, hned se strachem v očích zase zmizel, jsme se rozloučili s gotickým rockem, přestali být sešňorovaní a rozhodli jsme se, že si budeme dělat, co chceme. Chvilku trvalo najít do tohoto basistu, zkoušeli jsme jich několik, žádný neobstál, ale pak přišel jeden a s tím se to povedlo.

Bylo něco, co vás v té době vysloveně nakoplo?

Jednoznačně soutěž Marlboro Rock-In. Dneska je takových soutěží hodně, ale většinou nenabízejí tolik jako tenkrát. My jsme za vítězství dostali velice slušnou částku šest a půl tisíce dolarů. To bylo v roce 1993 opravdu hodně peněz. Naše štěstí bylo, že se o nás tehdy jako manažer staral František Kotva a ten nám moc dobře poradil, ať ty peníze vezmeme a nakoupíme za ně všechno pro kapelu. Ať si prostě založíme kapeťový účet a neděláme si tu výhru rovným dílem. To byla skvělá rada, protože jinak bychom ty prachy za chvíli každý rozházeli. Když jsme šli s Vikingem ty peníze z šeku vybrat do banky, odmítli nám je vydat. Prý podpis neodpovídal podpisovému vzoru. Tak jsme šli do jiný banky a tam nám je dali bez problémů. Odesli jsme si je v igelitce a rovnou zašli do Klimenty ulice do obchodu Praha Music – a začali nakupovat.

Zvedl se vám po vítězství počet koncertů?

Do té doby jsme mockrát Prahu nepustili, ale potom jsme začali opravdu hodně jezdit po republice. Když vyšla deska, tak se o nás přes Monitor starala Katka Králová čili profík. Ale ani takový profík není všemocný, když pod sebe dostane takovou zvěř. Byli jsme dost neposlušní...

Kdy jste se uklidnili?

Možná trochu s albem 2000?. To se časem ukázalo jako kultovní, nebo jak to říct. V té době jsme žádný velký dopad necítili, prostě klubová kapela vydala desku a objížďala s ní pět let kluby. Mezitím se dost změnila doba, tak jsme zkusili udělatovej demáč, nabídli ho firmě Sony a tam nás prosadil Dan Petřík. A to byla deska Medium, náš asi největší „mainstream“. Celkem to mělo dopad, protože když jsme pak jeli šňůru, lidí chodilo víc a víc. Takže jsme se docela snažili a poměrně záhy udělali další desku Chemie. Na té se asi nejvíc odrazilo, jak moc mám rád kapelu

Naše štěstí bylo, že se o nás tehdy jako manažer staral František Kotva a ten nám moc dobře poradil, ať ty peníze vezmeme a nakoupíme za ně všechno pro kapelu.

Helmet – a když ji dneska slyším, říkám si, jestli jsme se náhodou nepustili do něčeho, do čeho jsme se pouštět neměli. Tehdy jsem se věnoval víc hudbě než textům.

Ty tedy textům i ve vaší muzice přikládáš zásadní váhu?

Vždycky mi dost záleželo na tom, abychom nezněli jako spousta českých

Foto: Jan Nožička

skupin, které nemám rád ne kvůli hudbě, ale kvůli tomu, co zpívají za blbosti. Čeština je na tuhle hudbu velice těžká řeč, ale pokud si najdeš svůj jazyk, tak to jde a nemusíš jen omílat nějaké fráze. To se mi, myslím, začalo dařit na další desce Teorie morfické rezonance.

Jak velký to pro tebe byl rozdíl, když dosavadní zpěvák Simon v roce 2006 odešel, a ty ses najednou musel postavit k mikrofonu?

Bylo to tak zásadní, že jsem takhle dokázal zahrát veřejně až asi po třech letech, a stejně jsem se nikdy necítil ve své kůži. Pro mě je opravdu těžký hrát na nástroj a zároveň zpívat. Ale víš, co pro mě bylo zdaleka nejtěžší? Dělat zároveň „konferenciéra“. Takže se mi docela často stávalo, že jsem nebyl úplně v pohodě a na koncertě říkal i věci, které si doopravdy myslím...

Kurtizány se za těch více než třicet let staly rockovou legendou, ale přitom neudělaly ten krok do rockového mainstreamu ve smyslu míst, kde hrají, pořád jsou to kluby, kulturní domy, festivaly, ale ne haly. Neříkali jste si nikdy, že byste svůj zvuk trochu učesali a ten krok k mainstreamu zkusili udělat?

To právě byla ta deska Medium. Tam se stalo přesně to, o čem mluvím. Už jsem měl vlastní studio, najednou se mi neuvěřitelně rozevřely možnosti. Poprvé jsme si vyzkoušeli například to, jestli nás mohou hrát rádia – a ano, dokonce jsme se objevili na Evropě 2. Takže se to trochu povedlo. A bylo to asi trochu dáno i tím, že jsem v té době už začal spolupracovat s Luckou (Annou K. – pozn. aut.).

Ahoj, tady je Robert Kodym

Taky jsi hrál s kapelou Lucie...

To byla velká škola. Nicméně to přišlo v době, kdy jsem měl období skutečně velkého sebevědomí a dost jsem zlobil. Dneska by mě představa, že pojedou takovouhle šňůru, maličko naplňovala úzkostí, jestli to zvládnou. Když jsme třeba hráli s Kurtizánama před Rammstein, byly to asi největší nervy v mém životě,

zařídil to tak, abychom si neudělali ostudu.

Už jsi zmínil Wanastowky. S těmi hraješ už dlouhá léta. Jak ses k nim dostal?

V roce 1995 mi v bytě na Vinohradech zazvonil pevný telefon, zvedl jsem ho, a tam se ozvalo: „Ahoj, tady je Robert Kodym. Skupina Wanastowi Vjacy by tě chtěla požádat o spolupráci. Mohl bys přijít na konkurz?“ Tak jsem šel, s klukama si zahrál, a ještě týž večer mi zavolali, že mě berou. Takže to bylo docela jednoduchý.

Jak moc je ve Wanastowkách přípustný tvůj hráčský a autorský vklad?

Všechny party, které Robert vymyslel, se snažím hrát jako on, všechno mi ukázal. Proč bych měl někomu zasahovat do jeho písniček? To si můžu složit svoje, ne? No ale když mě napadne něco, co by podle mě té písničce mohlo pomoci, Robertovi to vždycky napřed zahraju, a on se rozhodne. Ovšem taky už za ta léta vím, co mu můžu nabídnout. A co se týče vysloveně autorského přínosu, například na poslední desce mám čtyři písničky a dvě z nich hrajeme pravidelně na koncertech. Z čehož mám radost. Robert říká, že má pocit, jako bych je psal přímo pro něj – a ono to tak samozřejmě je.

Taky jsi hrál nějakou dobu v Kollerbandu. Bylo to jiné než s Lucíí?

Já s Lucíí nedělal žádnou desku, byl jsem jen na dvou šňůrách jako kytarista. Kollerband byl hodně zajímavé sdružení, skoro bych řekl spolčení hodně dobrých hudebníků. Marta Minárik, Honza Křížek, Olda Krejčoves... všechno masakr. Bylo to šílený, ale krásný. Opravdu moc.

Každá písnička musí být nejlepší

Když jsi začal spolupracovat s Annou K., asi to byl pro leckoho, kdo tě znal z těchto kapel, trochu šok. Protože

to najednou byla opravdu pop-music. Musel jsi tu spolupráci na začátku nějak rozvažovat?

Já takový písničky skládal vždycky. A myslím, že se to vzájemně vůbec nemele. Jsem vděčný za to, že mám možnost dávat písničky tomu, kdo o ně stojí. A že si navíc můžu dovolit dělat takovou hudbu, jakou dělat chci.

Na pop sis ale asi musel osvojit nějaká pravidla. Třeba to, že když dáš deset písniček na desku, ideálně by měla být každá potenciální hit, který se dostane do rádií. Není to svazující?

Není. Jasně, máš nějakou formu, do které se musíš vejít. Ale stejně se ti tam občas povede dostat něco netradičního. A o to větší máš potom radost, když tu písničku rádio fakt hraje.

Vy se samozřejmě s Annou K. jako partneři dobře znáte, její svět ti není cizí. Nicméně, stává se někdy, že ti přímo řekne, o čem by chtěla zpívat?

Třeba teď jsem se pustil do disciplíny, kterou jsem ještě v životě nezkusil a ze které jsem měl vždycky vítr, protože ji považuju za hodně těžkou: vánoční píseň. Aby nebyla plná klišé, a přitom byla krásná. Tak jsem si řekl, že to zkusím. Myslím si, že se to povedlo.

Podle čeho?

Když jsem jí tu písničku zazpíval a viděl, že jí to dojalo. Ona se na mě ne dívá, nechce, abych to viděl, ale já vím, že jo, že jsem se strefil. Teď se ta písnička míchá a doufejme, že lidi uslyší před Vánoci něco hezkýho. Jako oslavu svátků, kdy je ideální čas k tomu, něco vyřešit. A možnost se na ně zase těšit.

Jeden večer slávy

Kurtizány jsme opustili vy chvíli, kdy jsi byl jejich kytaristou i zpěvákem. To už ale dnes neplatí.

Koncertovali jsme s Teorií morfické rezonance a nějak jsem to dával, i když to pro mě občas bylo něco strašlivého. Jeden rok třeba šedesát koncertů, někdy

Ve studiu s s Kurtizánami z 25. Avenue, foto: Jan Nožička

i tři za den. Pro řadu kapel je to normálka, ale já začal doopravdy přemýšlet o tom, že se na to vykašlu. Už jsem nemohl ani mluvit. A nakonec jsem to ze dne na den vyřešil tak, že jsem v kapele zase zbyl jen já sám s basákem Rupikem. To ale nevydrželo moc dlouho. Jako prvnímú jsem zavola zpěvákovi Danovi Kurzovi, jestli by neměl zájem se připojit. A fascinovalo mě nadšení, s jakým to přijal. A zbyval ještě bubeník. Napadl mě Mára Macháček, když v té době Cocotte Minute nehráli. Taky přijal. Najednou jsem věděl, že to bude dobrý, i když jsem tušil, že to pro mě bude zároveň dost těžký. Ale kluci mě nějakým způsobem donutili, že po jedenácti letech uděláme desku – ani si neumím představit, co jsem měl v kompu za tu dobu demáčů. Desítky a desítky písni, které nikdy nedopadly, i když jsem

věděl, že některý nápady jsou super. Ale nakonec to vlastně vyřešil selský rozum: prostě jsem si řekl jo, jdeme do toho. Natočili jsme album Honzíkova cesta – a dostali jsme za něj Anděla.

To asi bylo po všech těch letech zadostiučinění, ne?

Já to zažil už v roce 1999, když dostala Anděla Lucka za písničku Nebe. Takový ten pocit, že se něco stalo. Dnes už vím, že se nestalo vlastně vůbec nic, jen ten muzikant má aspoň chvíli pocit, že je slavněj. Aspoň jeden večer. Když jsme měli nominaci s Kurtizánama, říkal jsem si, že já už to znova zažívat nepotřebuju, ale že bych to strašně přál těm klukům. A viděl jsem, jak vysloveně vybuchli, když jsme Anděla dostali. Byl to krásný večer a zároveň nám to nastavilo nějakým způsobem laťku. Vydali jsme desku,

Vydali jsme desku, která dostala Anděla, takže ta další musí být ještě lepší. Už tam nemůže být ani vteřina špatně.

kteřá dostala Anděla, takže ta další musí být ještě lepší. Už tam nemůže být ani vteřina špatně. Ale jestli to stihneme dřív než za jedenáct let, to vážně nevím. I když jdeme zrovna za týden do studia natočit dvě nové věci. ☑